

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.2/2024/20.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. február 25.

Az ügy tárgya: közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Kazincbarcikai Járásbíróság, 16.B.227/2022/24., ítélet,
tárgyalás, 2023. március 23.,
jogerős: 2023. április 24.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kazincbarcikai Járásbíróság 16.B.227/2022/24. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Kazincbarcikai Járásbíróság a 2023. március 23. napján meghozott és 2023. április 24. napján jogerős 16.B.227/2022/24. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 3 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], 2 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) és folytatólagosan elkövetett hamis vád vétségében [Btk. 269. § a) pont]. Ezért őt mint többszörös visszaesőt – halmazati büntetésül – 2 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy nem bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá a bűnügyi költségről.

[2] A jogerős ítéletben megállapított, ekként a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás lényege a következő.

[3] A terhelttel szemben 2020. december 23. és 2021. február 15. napja között a tulajdonában lévő, de át nem íratott személygépkocsival történt közlekedése során hat esetben került sor rendőri intézkedésre. Ezen alkalmakkor a személyes iratait nem tartotta magánál, s mivel gépjárművezetői engedéllyel nem rendelkezik, a rendőröknek a saját adatai helyett a testvére személyi adatait diktálta be.

A rendőri igazoltatások a következők voltak:

– 2020. december 23. napján 8 óra 04 perckor város1-ben, amelynek során az intézkedő rendőrök a terhelttel szemben – mivel járművezetői engedélyét nem tartotta magánál – 10.000 forint helyszíni bírságot szabtak ki. A bírság kiszabásáról kiállított nyomtatványt a terhelt a testvére nevére írta alá (1/a. tényállási pont).

– 2021. február 1. napján 11 óra 39 perckor a főközlekedési úton, melynek során az intézkedő járőrök megállapították, hogy a gépkocsit engedély nélkül átalakították. Közölték a terhelttel, hogy e cselekményével szabálysértést valósított meg, majd személyi adatai bediktálására szólították fel. A terhelt az igazoltatás során ismét testvére személyi adatait mondta be a sajátja helyett. A rendőrök a terhelt testvérével szemben szabálysértési feljelentést tettek (1/b. tényállási pont).

– 2021. február 4. napján 15 óra 55 perckor város2-ben, melynek során megállapítást nyert, hogy a terhelt úgy közlekedett a személygépkocsival, hogy a hátsó ülésen helyet foglaló 1 éves gyermek nem volt biztonsági rendszerrel rögzítve. Az intézkedő rendőrök közölték, hogy cselekményével szabálysértést valósított meg, ezért vele szemben a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt 15.000 forint pénzbírságot szabtak ki. A terhelt ez alkalommal is a testvére személyi adatait diktálta be a sajátja helyett, a bírság kiszabásáról kiállított nyomtatványt a testvére nevére aláírta (1/c. tényállási pont).

- 2021. február 5. napján 19 óra 30 perckor város2-ben, melynek során a rendőrök megállapították, hogy a gépjárművet engedély nélkül átalakították, a hátsó ülésen lévő biztonsági öveket kivágták. Ez alkalommal is közölték a terhelttel, hogy szabálysértést valósított meg, mire a terhelt a testvére személyi adatait adta meg a sajátja helyett. Az intézkedő rendőrök szabálysértési feljelentést tettek a terhelt testvére ellen közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése, és érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedési szabálysértés miatt (1/d. tényállási pont).
- 2021. február 9. napján város2-ben, melynek során a terhelt közölte az intézkedő rendőrökkel, hogy személyes iratait nem tudja átadni, mivel otthon felejtette, ezért a rendőrök bemondás alapján ellenőrizték az adatait. Az igazoltatás során a terhelt saját adatai helyett ekkor is a testvére adatait diktálta be, azonban lelepleződött, mivel az arcfelismerő program alkalmazása során kiléte megállapítást nyert (1/e. tényállási pont).
- 2021. február 15. napján 20 óra 40 perckor város3-ban, melynek során a rendőrök megállapították, hogy a gépkocsi érvényes kötelező felelősségbiztosítással nem rendelkezik, azt engedély nélkül átalakították, a terhelt a személyes iratait nem tartotta magánál, a gépkocsi forgalmi engedéllyel nem rendelkezik. A terhelt az igazoltatás során megint a testvére személyi adatait adta meg a sajátja helyett. A rendőrök szabálysértési feljelentést tettek a terhelt testvére ellen (1/f. tényállási pont).

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára és a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapítottn – elsődlegesen a megtámadott határozatok megváltoztatása és enyhébb büntetés kiszabása, másodlagosan hatályon kívül helyezésük, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[5] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen a testvérének kézbesítette az iratokat, akivel a kapcsolatot régóta nem tartja, és aki nem tudott a tartózkodási helyéről, így nem tudta értesíteni őt a hivatalos iratok érkezéséről sem. Emiatt a bírósági tárgyaláson önhibáján kívül nem tudott részt venni, nem élhetett az előkészítő ülésen a tárgyalásról való lemondás lehetőségével, a védekezési joga sérült.

[6] Utalt rá, hogy 2022. december 15. és 2023. június 15. között folyamatosan egy külföldi városban élt és dolgozott, ahol bejelentett munkahellyel és lakcímmel rendelkezett. Állítása szerint ezekről a hatóságokat még a nyomozati szakban értesítette.

[7] Kifejtette, hogy valóban jogosítvány nélkül vezetett, és az igazoltatások során az iratai hiányára hivatkozva a testvére szóban közölt adataival igazolta magát. A testvére irataival azonban nem élt vissza, azokat ellenőrzésre nem adta át, mert nem is voltak nála. Cselekményének súlyát, bűncselekményi jellegét nem gondolta át, indítóoka az a félelem volt, hogy a jogosítvány hiánya miatt akár azonnal le is tartóztathatják.

[8] Mivel okirat átadására vagy átvételére nem került sor, az okirattal visszaélést helytelenül ítélte meg a bíróság. Azt elismerte, hogy a hatóságot félrevezette, és nem vitatta, hogy ezt az elsőfokú bíróság is helyesen ítélte meg.

[9] Kifogásolta a vele szemben kiszabott eltúlzottn súlyos büntetést arra is tekintettel, hogy felelősségre vonására nem erőszakos bűncselekmény miatt került sor.

[10] A Legfőbb Ügyészség BF.85/2024/2. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[11] Indokai szerint a bíróság helyesen járt el, amikor a terhelt távollétében folytatta le az eljárást, és ennek során eljárási szabálysértést nem vétett.

[12] Álláspontja szerint a terhelt alaptalanul hivatkozott arra, hogy felelősségre vonására a testvére okiratainak átadása, felhasználása miatt került sor. Erre utaló adatot ugyanis a tényállás nem tartalmaz, és a marasztalása sem emiatt történt.

[13] Mivel a jogszabályok tartalmában való tévedés nem büntethetőséget kizáró ok, a terhelt nem hivatkozhat alappal arra sem, hogy nem tudott az általa tanúsított magatartás jogellenességéről.

[14] Kifejtette ugyanakkor, hogy az eljáró bíróság tévesen minősítette az 1/a. és 1/c. tényállási pontokban írt cselekményt hamis magánokirat felhasználása vétségének, ugyanis a helyszíni bírság nyomtatvány közokirat, így a cselekmény helyes minősítése ezekben az esetekben is közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont].

[15] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn.

[16] A Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében a terhelt arra hivatkozott, hogy gondatlanságból cselekedett, mert abban a téves feltevésben volt, hogy a cselekményeivel szabálysértési bírságnál vagy elzárásnál súlyosabb büntetést nem szabhatnak ki vele szemben, amelyet az is bizonyít, hogy a kiszabott bírságot megfizette, illetve már az alapügy befejezése előtt teljeskörű beismerő vallomást tett.

[17] Ennek megfelelően pedig legfeljebb közokirat-hamisítás vétsége [Btk. 342. § (3) bekezdés] róható a terhére.

[18] Kifogásolta továbbá, hogy az eljáró bíróság a hamis váddal kapcsolatban nem vette figyelembe, hogy a vád hamisságát az alapügy befejezése előtt feltárta, és azt is, hogy nem alkalmazta a büntetés korlátlan enyhítését vagy mellőzését lehetővé tévő törvényi szabályt.

[19] Hivatkozott rá, hogy a nyomozó hatóság és a bíróság is eljárási szabályt sértett, amely miatt önhibáján kívül nem élhetett a védekezés jogával, így a vele szembeni eljárás tisztességtelen volt. A nyomozás során ugyanis telefonon többször felvette a kapcsolatot a rendőrséggel, és közölte, hogy hol dolgozik és mivel foglalkozik, hazatérve pedig a bejelentett lakcímén tartózkodott.

[20] A bíróság pedig egy nem helytálló rendőri jelentésre alapítottnak folytatta le az eljárást a távollétében, ugyanis életszerűtlen, hogy az állandó lakcímének ellenőrzése során a hallássérült, csak tolmács segítségével kommunikáló édesanyja azt mondta a rendőröknek, hogy nem tudja, hogy hol tartózkodik.

III.

[21] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[22] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja.

[23] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van

helye, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[24] A felülvizsgálati indítványban a terhelt arra hivatkozott, hogy a vele szemben folytatott eljárásban önhibáján kívül nem vett (vehetett) részt, és ezzel sérült a védelemhez való joga.

[25] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja értelmében ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[26] Eldöntendő kérdés, hogy a bíróság a Be. CI. Fejezetében írt szabályok helyes alkalmazásával folytatta-e le a távollévő terhelttel szembeni eljárást.

[27] Az iratok alapján a Kúria a következőket állapította meg:

- a nyomozás során a terhelttel szemben elfogatóparancsot bocsátottak ki, melynek alapján 2022. augusztus 14. napján került sor az elfogására;
- az elfogásról felvett rendőri jelentés azt rögzíti, hogy a terhelt állandó lakcíme címl (Debreceni Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály 09010/23525/2022.id. számú irat);
- a terheltet még az elfogása napján gyanúsítottként hallgatták ki, amelynek során azt nyilatkozta, hogy a fenti címen lakik az édesanyjánál (Debreceni Rendőrkapitányság Bünygyi 09010-100/961-2/2022.id. számú irat);
- a bíróság a vádiratot erre a címre küldte meg, a feladóvevény azonban „elköltözött” jelzéssel érkezett vissza (Kazincbarcikai Járásbíróság 16.B.227/2022/5. számú irat);
- ezt követően a bíróság beszerezte a lakcímnyilvántartás terheltre vonatkozó adatait, amely szerint az állandó lakóhelye továbbra is címl, más érvényes lakcíme nincs (Kazincbarcikai Járásbíróság 16.B.227/2022/6. számú irat);
- a bíróság a büntetés-végrehajtás nyilvántartása alapján megállapította, hogy a terhelt nem tartózkodott büntetés-végrehajtási intézetben (Kazincbarcikai Járásbíróság 16.B.227/2022/7. számú irat);
- ezután megkereste a Debreceni Rendőrkapitányságot annak közlése végett, hogy mi a terhelt tartózkodási helye (Kazincbarcikai Járásbíróság 16.B.227/2022/8. számú irat);
- a rendőrség tájékoztatása szerint ez alapján felvették a kapcsolatot a terhelt édesanyjával, aki elmondta, hogy a fia a közös állandó lakóhelyükről 3 hónapja általa ismeretlen helyre költözött, vele a kapcsolatot nem tartja (Kazincbarcikai Járásbíróság 16.B.227/2022/9. számú irat);
- ennek alapján a bíróság elfogatóparancsot bocsátott ki, amelyről az ügyészséget tájékoztatta;
- a Kazincbarcikai Járási Ügyészség a B.211/2021/19. számú átiratával indítványozta, hogy a bíróság a terhelt távollétében folytassa le az eljárást;
- ezt követően a bíróság a terhelt számára védőt rendelt ki;
- a bíróság a vádiratot, a terhelt távollétében való eljárásra irányuló ügyészi indítványt és a tárgyalásra idézést hirdetményi úton kézbesítette a terheltnek (Kazincbarcikai Járásbíróság 16.B.227/2022/16., 18., 21. számú irat).

[28] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Be. CI. Fejezetében írt szabályok maradéktalan betartásával folytatta le az eljárást a távollévő terhelttel szemben, ekként felülvizsgálati ok nem valósult meg.

[29] Mindazonáltal megjegyzi a következőket.

[30] A rendelkezésre álló iratok között nincs olyan, amely tartalmazná, hogy a terhelt bejelentette a külföldi tartózkodási helyét, vagy más magyarországi lakóhelyet nevezett volna meg. A felülvizsgálati indítvány erre történő hivatkozása tehát valójában minden ténybeli alapot nélkülöz.

[31] Ez annak tükrében rögzítendő, hogy a terheltet a gyanúsított kihallgatás során a nyomozó hatóság figyelmeztette arra, hogy a Be. 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján köteles a lakcímét, értesítési címét, tényleges tartózkodási helyét, kézbesítési címét, valamint ezek megváltozását – a változást követő három munkanapon belül – az eljáró bírósággal, ügyészséggel vagy nyomozó hatósággal közölni (Debreceni Rendőrkapitányság Bünyügyi Osztály Nyomozó-Helyszínelő és Panaszfelvevő Alosztály 09010-100/961-2/2022.megk. számú jegyzőkönyv 5. oldal 4. bekezdés).

[32] Mindezek alapján nyilvánvaló, hogy a terhelt tisztában volt azzal, hogy vele szemben milyen bűncselekmények miatt, hol folyik büntetőeljárás, és azzal is, hogy a lakcímét az eljárást folytató szervnek köteles bejelenteni. Ebből pedig az következik, hogy szándékosan vonta ki magát a büntetőeljárás hatálya alól, szóba sem kerülhet, hogy önhibáján kívül nem lehetett jelen a tárgyaláson, és ezáltal a védelemhez fűződő joga csorbult. Ezzel összefüggésben a Kúria rögzíti, hogy a kirendelt védő jelen volt az elsőfokú bírósági tárgyaláson.

[33] Továbbmenően a rendelkezésre álló iratok alapján a Kúria azt is rögzíti, hogy a terhelt távollétében történt eljárás okán a jelen rendkívüli jogorvoslatban támadott jogerős ítélettel szemben a Miskolci Törvényszék a 2024. március 25-én meghozott 8.Bpi.04/2024/5. számú végzésével a Be. 637. § (1) bekezdés g) pontja alapján perújítást rendelt el. Ennek során a Kazincbarcikai Járásbíróság a 2024. november 21. napján meghozott és – a Miskolci Törvényszék 7.Bpkf.11/2025/7. számú határozatával – 2025. február 6. napján végleges végzésével a perújítást elutasította.

[34] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[35] A felülvizsgálati indítvány és annak kiegészítése szerint a terhelt abban a hiszemben követte el a terhére rótt cselekményeket, hogy azzal nem valósít meg bűncselekményt, illetve gondatlanságból azt hitte, hogy vele szemben legfeljebb szabálysértési bírság vagy elzárás kiszabására kerülhet sor.

[36] Ezekkel valójában jogi tévedésre hivatkozott, amely azonban nem büntethetőséget kizáró ok.

[37] A Kúria rámutat, hogy a felülvizsgálati eljárásban a tévedésre mint büntethetőséget kizáró okra egyebekben csak akkor lehet hivatkozni, ha az irányadó tényállás tartalmaz olyan ténybeli körülményeket, amelyek alkalmat adhatnak ilyen jogkövetkeztetés levonására (BH 2011.183.).

[38] Jelen ügyben a megállapított tényállásban nincs olyan körülmény, mely alapján a terheltnek a ténybeli vagy a társadalomra veszélyességben való tévedésre oka lett volna, de olyan sem, amelyből a tévedés tényére lehetne következtetni.

[39] A felülvizsgálati indítvány szerint a terhelt terhére csak a Btk. 342. § (3) bekezdésében írt közokirat-hamisítás vétsége róható.

[40] Eszerint aki a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott közokirat-hamisítást gondatlanságból követi el, vétség miatt elzárással büntetendő.

[41] A Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja alapján közokirat-hamisítást követ el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba (ún. intellektuális közokirat-hamisítás).

[42] Bűncselekmény az a szándékosan vagy – ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli – gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre e törvény büntetés kiszabását rendeli [Btk. 4. § (1) bekezdés].

[43] Felülvizsgálatban a felülbírálatnak egyaránt tárgya a tényállásszerűség és a bűnösség kérdése. A tényállásszerűség az ún. tárgyi okozatosság, a bűnösség pedig az ún. alanyi okozatosság. A kettő együtt adja ki, hogy az elkövető tehet arról, amit a terhére róttak, amivel vádolják, mert van olyan külvilágbeli magatartása (viselkedése), ami büntetőtörvényi tényállás szerinti elkövetői magatartás (mint szükséges ismerv a tárgyi oldalon); és mert tehet az ilyen magatartás tanúsításáról. Ez utóbbi az anyagi jogi bűnösség elengedhetetlen alapja, ami az alany tudati/gondolati világával függ össze (és mint ilyen, szükséges ismerv az alanyi oldalon). A bűncselekmény hiánya pedig ezek hiányát jelenti.

[44] Kétségtelen, hogy – mint minden bűncselekmény esetében – a tudattartalom vizsgálata perdöntő. Az elkövető tudatának tartalma törvényi tényállási elem, az ún. alanyi okozatosság: a tárgyi oldal elemeinek (elkövetési magatartás) külvilágban való megnyilvánulása, ténybelisége, és az elkövető ahhoz való akarati viszonyulása. Ez a viszonyulás az elkövetőn belüli, külvilágtól elzárt. Ezért az elkövetői magatartásról a tudatban előzetesen, illetve egyidejűen meglévő képzet mindig csak valamely, a külvilágban megnyilvánuló, illetve megnyilvánult fizikai, illetve más által érzékelhető (avagy mérhető) tényből való következtetéssel ragadható meg, s mint ilyen, ténykérdés. Ebből az aktuális tudattartalomra, ekként szándékosságra (avagy gondatlanságra), illetve annak mikéntjére, s a bűnösségre vont következtetés viszont jogi értékelés, ami ekként jogkérdés.

[45] A bűnösség két formája a szándékosság és a gondatlanság. A Btk. 7. §-a szerint szándékosan követi el a bűncselekményt, aki cselekményének következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik. A Btk. 8. §-a szerint pedig gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bíz azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja. A bűnösség tehát a törvényi tényállás tárgyához és tárgyi oldalához fűződő aktuális pszichikus viszony.

[46] Ez a kapcsolat a rá gondolásban fejeződik ki. Az alany akkor bűnös, ha az elkövetési magatartás tanúsításakor rá gondol a magatartás jellegére és következményére, és azt ebben a tudatban mégis végrehajtja. A bűnösség azonban nem csak az aktív rá gondolásban, hanem a rá gondolás hiányában is kifejeződhet, tehát, ha az elkövető úgy bocsátkozik magatartása kifejtésébe, illetve annak következményét éppen azért okozza, mert minderre nem gondol, pedig gondolnia kellett volna. Ez esetben a megkívánt és elvárható rá gondolás hiánya róható fel. A szándékosság és a tudatos gondatlanság esetében a rá gondolás kimutatható, míg a hanyag gondatlanság esetében éppen a megkövetelt rá gondolás hiányáról van szó {Kúria Bfv.III.553/2017/8. szám [64]-[67] bekezdés}.

[47] Jelen ügyben a terhelt – általa is elismerten – tisztában volt azzal, hogy a rendőri intézkedések során a testvére adataival azonosította magát, két esetben a testvére nevét írva írta alá a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt. E cselekménye kifejezetten arra

irányult, hogy az általa elkövetett szabálysértések miatti felelősségre vonást személyében elkerülje, és nyilvánvalóan tisztában volt azzal is, hogy helyette a testvérével szemben kerül sor bírság kiszabására.

[48] Ebből következően a neki felrótt valamennyi cselekmény kétségtelenül célzatos, ekként egyenes szándékkal elkövetett (Btk. 7. § I. fordulat). A gondatlan elkövetés jelen ügyben fel sem merülhet.

[49] Nem tévedett tehát az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét valamennyi terhelt cselekményben megállapította, és törvényes az 1/b., 1/d. és 1/f. tényállási pontokban rögzített cselekmények 3 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], illetve az 1/a-1/f. tényállási pontokban írt cselekmények folytatólagosan elkövetett hamis vád vétségének [Btk. 269. § a) pont] minősítése is.

[50] Megjegyzi a Kúria, hogy helytálló ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség azon észrevétele, hogy az 1/a. és 1/c. tényállási pontban rögzített cselekmények minősítése téves, azok 2 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) helyett helyesen további 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] minősülnek.

[51] Ennek oka, hogy a helyszíni bírság nyomtatvány egy hatóság által kiállított, szabálysértési felelősséget megállapító és ez alapján hátrányos jogkövetkezményt, helyszíni bírságot kiszabó határozat, amely megfelel a Pp. 323. § (1) bekezdésében írt feltételeknek, így kétséggkívül közokiratnak minősül.

[52] Töretlen az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a szabálysértési helyszíni bírságolásról az intézkedő rendőr által kiállított nyomtatvány mint közokirat teljes bizonyító erővel bizonyítja: kit, mikor és milyen szabálysértés miatt, milyen összegű helyszíni bírsággal büntettek. Ezekre az adatokra nézve a közokirat-hamisítás, így az intellektuális közokirat-hamisítás is elkövethető (BH 2008.324.).

[53] A terhelttel szemben kiszabott büntetés törvényes, annak enyhítésére az alábbiak miatt nincs törvényi lehetőség.

[54] Felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható [Be. 659. § (1) bekezdés].

[55] A bíróság mérlegelése jogkörébe tartozik az is, hogy konkrét ügyben, illetve adott terhelt esetében mit tekint enyhítő vagy súlyosító körülménynek, s azt miként értékeli.

[56] Kétségtelen, hogy ennek során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a Btk. 79. és 80. §-ának rendelkezéseire, valamint a BKv 56. számú véleményben foglaltakra. Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy Btk. 79. § és 80. §-ai, valamint BKv 56. számú véleményben foglaltak a bünteteskiszabási tevékenység mérlegelendő, mérlegelésre váró szempontjai.

[57] Miután pedig az anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége nem (a bünteteskiszabási tényezők értékelése sem) képezheti, így felülvizsgálatban az sem támadható, illetve vizsgálható, hogy az eljáró bíróság miként vette figyelembe a Btk. 79. és 80. §-ait, valamint a BKv 56. számú véleményben foglaltakat.

[58] Ezzel szemben a felülvizsgálati indítvány a bünteteskiszabási tényezők mikénti értékelését, valamint azt is kifogásolta, hogy a bíróság a terhelttel szemben nem alkalmazta a büntetés korlátlan enyhítését vagy mellőzését lehetővé tévő szabályt. Mindezek azonban

felülvizsgálat alapjául nem szolgálhatnak, ez utóbbi rendelkezés alkalmazása a bíróság számára nem kötelező, hanem szintűgy a mérlegelés körébe tartozik.

[59] Ekként a Kúria a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

IV.

[60] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[61] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2025. február 25.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ